

ELŐFIZETÉS:
 Egész évre... 12 kor.
 Fél évre... 6 kor.
 Negyed évre... 3 kor.
 *

A lap szellemi részét illető
 küldemények a szerkesztő-
 nek, anyagiak a laptulajdo-
 nosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
 egy 1 hasábos petit sor 20 fill.,
 többszöri hirdetésnél olcsóbb.
 Nyiltér sora 50 fillér.
 Bélyegdíj minden hirdetésnél
 60 fillér.
 A hirdetések BITTERMANN
 NÁNDOR ÉS FIA könyv- és
 könyvnyomtatás vállalatnak
 el.
 Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 20 fill.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 20 fill.

Előfizetési felhívás

„BÁCSKA”

XXIV. évfolyamára.

Az újév küszöbén felhívjuk a tisztelt közön-
 ség figyelmét a „Bácska”-ra, a mely immár
 huszonhárom éven át fokozott buzgalommal igyek-
 szik lehetőleg minden érdeket kielégíteni.

A „Bácska”-nak egyedüli és főcélja, hogy
 olvasóinak növekedő táborát mindenről hi-
 ven és pontosan értesítse és e céljának, a
 mint eddig is mindenkor megfelelt, így ezentul
 is még nagyobb igyekezettel iparkodik eleget
 tenni.

Politikai jelszavunk a régi: az igazi szabad-
 elvűség, az azt érvényre juttató kormány és több-
 ség tőlünk telhető támogatása.

Cikkeinket, tárcáinkat és minden rovatunkat
 hivatott kezek írják. Nem hajhászunk a szenzá-
 ciót, de nem hallgatunk el semmit, a mit köz-
 érdeknek tartunk.

Arra igyekszünk, hogy a „Bácska”-ban
 mindenki megtalálja a maga olvasmányát és
 e szempontból különös súlyt fektetünk ugy a
 vármegyei, mint a városi ügyekre, az
 irodalom és művészetre; figyelemmel
 kísérik a társadalmi és egyleti moz-
 galmakat, szóval teljesen tájékozott
 lapot akarunk adni olvasóink kezébe.

Huszonhárom év óta szolgáljuk és hirdetjük
 azokat az elveket, melyeken hazánk nagysága,
 népének békéje és boldogulása, a magyarságnak
 pedig az időnek végéig megrendíthetetlen, jogos
 felsőbbsege nyugszik.

Közönségünk meleg pártolása lehetővé tette
 ezt eddig is és a jövőben még többet igyekszünk
 nyújtani, mint eddig.

Bizalommal ajánljuk ezért lapunkat.

Előfizetési feltételek:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre
 postán küldve:

Egész évre... 12 kor.
 Fél évre... 6 kor.
 Negyed évre... 3 kor.

Neptanítók számára:

Egész évre... 8 kor.
 Fél évre... 4 kor.
 Negyed évre... 2 kor.

Előfizetési pénzek Bittermann Nándor
 és fia könyv- és könyvnyomtatás vállalatnak
 küldendők.

A „Bácska” szerkesztősége és kiadóhivatala.

A népszámlálás kiskatéja.

— Alispáni rendelet. —

Alig pár nap választ el bennünket az új
 esztendőtlől, a mikor megkezdődik a népszámlálás
 roppant munkája.

Nem felesleges zaklatása ez a békés polgá-
 roknak, a kiket mindenféle dolgukról kikerdeznék
 ilyenkor, hanem fontos, a jövőre nagy jelentő-
 ségű leltározás: olyan, a melyet minden család-
 apa megtesz, a mikor esztendő végén vagy elején
 számot ad magának vagyona erejéről vagy csök-
 kenéséről, jövedelméről és kiadásairól megcsinálja
 gondjának mérlegét, hogy a maga és a családja
 életét a szerint rendezze be.

Az államnak is ilyen mérlegszámba megy a
 népszámlálás. Képet ad az ország erősödéséről,
 gyarapodásáról, hiányairól, bajairól és megmu-
 tatja, hol kell az államnak segítő kézzel beavat-
 koznia.

Ennélfogva minden egyes polgárnak nemcsak
 törvényes és hazafias kötelessége a nagy nép-
 számlálási munkálatnak sikerét töle telhetően elő-
 mozdítani, hanem e kötelesség lelkiismeretes tel-
 jesítése egyuttal mindenkinek a maga jól fölfogott
 érdekében is áll.

Soktélé azt hiszik, hogy a népszámlálás
 adatait felhasználják az adókiivetésnél. Ez téves
 fölfogás, mert a népszámlálás adatait ilyen célra
 felhasználni törvény tiltja, mely arról is szigorú
 büntetéssel gondoskodik, hogy az adatok titok-
 ban maradjanak.

Karácson Gyula vármegyénk alispánja a nép-
 számlálás helyes végrehajtása érdekében hirdet-
 ményt bocsájtott ki, a melyből közöljük a követ-
 kező pontokat:

Miből áll a népszámlálás?

A népszámlálás a tulajdonképeni népszá-
 mláláson kívül az épületeknek és az ezekben lévő
 lakásoknak összeírásából, továbbá a kisipar fo-
 galma alá eső iparvállalatok felszerelése és ter-
 melési viszonyainak számbavételéből áll. Az épü-
 letösszeírásnak célja az épületekről közmiveltési,
 közegészségi és tűzbiztonsági szempontból tanul-
 ságos adatokat szerezni, a kisiparosokra vonat-
 kozó statisztikai adatgyűjtésnek pedig az a feladata,
 hogy a kereskedelemügyi miniszter urnak a hazai
 ipar fejlesztésére s kiváltképpen a kisiparosok jó-
 létének és kereseti viszonyainak előmozdítására
 irányított tevékenységéhez szolgáltatassa a szüksé-
 ges tudnivalókat. Minden iparos a saját érdekeinek
 tesz tehát szolgálatot, ha a számlálólapon az ipari
 viszonyokra vonatkozó kérdőpontjaira a legjobb tudomása
 szerint pontos feleleteket ad.

A népszámlálás akképen történik, hogy min-
 den házról, illetve az egy-egy házzámhoz vagy
 udvarhoz tartozó épületekről együttesen egy-egy
 házigyűjtőiv és az országnak minden egyes lako-
 sáról egy-egy külön számlálólapon állítatik ki, de
 csak a jelenlévőkről, minthogy azok az egyének,
 a kik a népszámlálás időpontjában lakásuktól távol
 vannak, saját lakásukon nem számlálólapon, hanem csak a
 házigyűjtőivnek erre szolgáló rovatában vétetnek számba.

A számlálólaponkat és házigyűjtőiveteket vagy
 az egyes családfők, illetve háztulajdonosok, vagy
 azok helyettese (a családnak bármely, az adatok
 kitöltésére képes tagja), vagy a számlálóbiztos
 tölti ki, a ki e végből minden egyes házban és
 lakásban megjelenik.

A közügy érdekében kívánatos, hogy azok, a
 kik a népszámlálási kérdőpontokat maguk képesek
 kitölteni, e fontos állampolgári kötelességet lehetőleg
 személyesen teljesítsék.

Kiről kell népszámláló lapot kiállítani?

Számlálólapon minden oly egyénről töltendő ki,
 a ki az 1900. évi december hó 31-ike és 1901.
 január hó 1-je közti éjjeli időpontjában a lakásban
 állandóan lakott, vagy (mint vendég, átutazó stb.)

A „BÁCSKA” tárcája.

Mások sokat tudnak...

Mások sokat tudnak...
 Udvarolnak szépen,
 Hajlongnak, bókólnak
 A hogyan kell épen,
 Elmondják százszor, hogy
 Párja nincs szemednek,
 — Nem tudok én semmit...
 Csak azt, hogy szeretlek!

Mások sokat tudnak...
 Könnyedén mozogva
 Mosolyog az ajkuk
 S egyik se mogorva,
 Élceket faragnak,
 Vidáman nevetnek,
 — Nem tudok én semmit...
 Csak azt, hogy szeretlek!

Mások sokat tudnak...
 De hallgatsz is rájuk,
 Ésre se veszed tán,
 Hogy én is ott állok,
 De mit is csodálom,
 Ők szépen csevegnek...
 S én nem tudok semmit,
 Csak azt, hogy szeretlek!

Herold Gyula Béla.

A BESZÉLŐ KUTYA.

A kutymelegek elhunytak. Ma holnap itt lesznek
 a kutyanapok is. Illik tehát, hogy a tárcáiról, kinek
 elméjét sokféle baj csipő legyei kutyaliter infestálják —
 a kutyával is produkálja magát. Nincs a világon nem-
 zet, melyet a „közvélemény” oly gyakran identifikált
 volna a kutyákkal, mint édes minket.

Századokig nevezett bennünket „gyaurkutyának”
 a török, sokaig nevezett kutya madjarnak a német, sőt
 mai napig is sok európai tudós(?) jelenleg is minket
 tart kutyaféjű tatároknak.

Honnét ennyi megtiszteltetés?

Talán sok kutyalakit csináltunk ellenségeinknek?
 Annyi bizonyos, hogy — köztünk legyen mondva
 — sok kutyaságot elköveztünk.

Sokan vannak, kik kutyákra százakat költenek,
 népnevelésre semmit; sok a nemesi büszség, mely még
 most is kutyabőrrel kérkedik.

Ha valaki előtünk nagyon benceg, szeliden szok-
 tuk figyelmeztetni hogy: ne ugass! Midőn valami rosz-
 nak gyanuja ébred föl bennünk, így fejezzük ki ünne-
 pélyesen: „kutya jár a kertben”; a csalót és gézenguzt
 „kutyaházinak” titulálják. Ha pedig jól megy dolgunk,
 akkor kutyabajnunk.

Párisban szokás némely bolt előtt az apró kutyákat
 pár órára kibérelni sétáló, vagy inkább kutyagoló társnak.
 Habár egyszer volt Budán kutyavásár, mégis ta-
 gadhatatlan, hogy a kutyáknak nagy hasznát vesszük.

Hányszor kapunk valamit csak ugy ebadóba.

Mennyi jót eszközöl a társadalomnak a kutya-
 rátság és kutyakötelesség.

Az is figyelemreméltó, hogy a kutya és a farkas
 legközelebbi rokonok, egymáshoz igen hasonlítanak,
 mégis egyik a másiknak szagát nem tűrheti. Eppen
 mint szerző és kritikus.

No de halljunk már a beszélő kutyáról is, ne pe-
 dig általános kutyaságokról.

Tudvalevőleg némely családnak valóságos phetise
 a bolyhos kis öle. A háziasszony keblére szorítja,
 nyalja-falja, mintha „ő” volna, karjai között selyem ván-
 kosra fekteti, ha kolikája van, téglát melegít a hascs-
 kájára, egy tányérból eszik vele stb.

Egy ilyen eszterető volt öméltsága Kondorosy
 grófnó is. Pompás ölebecskéjét mindennél többre becsülte.

János, az inasa 10 éve szolgálta már urnőjét, de
 a Puszi névre hallgató ölebeinek agiója urnője előtt az
 övét tulhaladta. Megtörtént, hogy János nem lévén jó-
 kedvében, komoly tekintetű bátorokodott Pusziára vetni,
 ilyenkor kemény leckeit kapott urnőjétől.

János! egyszer s mindenkorra figyelmeztetem ma-
 gát, hogy a Pusziat kellő tiszteletben tartsa, gyengéd
 bánásmódban részesítse; csak az imént panaszokodott
 szegényke, hogy maga ismét durcásan nézett rá. Tudja
 meg János! hogy a Puszi nagyon, de nagyon sok em-
 bernél okosabb, mindent jelez nekem, éppen hogy be-
 szélni nem tud. Hallja János! ha az én Puszimat valaki
 képes lenne beszélni megtanítani, egypár százast nem
 sajnálnék fizetni neki.

Jánost nagyon bántotta urnőjének Puszi iránti ra-
 jongása, megunt a kutyamosói hivatalát, nagy ellen-
 szenvvel viseltetett Puszi iránt s feltette magában, hogy
 elteszi láb alul. Hanem ennek a módját sehogys sem
 tudta kieszelni. Ha valami ügyetlenséget követ el, biz-
 tosan szolgálatába kerül.

Eszébe jutott, hogy egyik faluban van egy kiszol-
 gált huszár jó barátja, aki igen leleményes ember. Fel-
 kereste tehát és tanácsot kért tőle. Együttessen meg is
 beszéltek a dolgot s megállapodtak abban, hogy Pusziat
 a kiszolgált huszár két hónap lefolyása alatt megfogja
 tanítani beszélni.

Tisztogasd szájadat és fogaidat
 naponta reggel és este a legjobb-
 nak elismert 20—11

MENTHOLOS

szájvizzel és fogporral, akkor fogaid szépek és egészségesekek
 maradnak!

Szájvíz üvege 1 kor. 20 fill., a fogpor doboza 1 korona.

Kapható Tarczay István gyógyszerárában Zomborban, Kossuth-utca.

ideiglenesen ott tartózkodott (szállva volt). Azokról a csecsemőkről, a kik január hó 1-én vagy azután születnek, habár a számlálóbiztos már a lakásban találja őket, nem kell számlálólápot kiállítani, ellenben azokról az egyénekről, a kik az 1900. évi december hó 31-iki éjfélt után hálnak meg, noha akkor, a midőn a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, már talán el is vannak temetve, a számlálólápot kiállítandó. Ugyanígy kiállítandó a számlálólápot azon egyénekről is, a kik december hó 31-én a lakásban vannak (pl. szabadságon otthon levő katonák, tanulók stb.), habár január 1-én vagy azután a lakásból eltávoznak is, ellenben mellőzendő a számlálólápot kiállítása azokról, a kik csak az 1900. évi december hó 31-iki éjfélt után jöttek a lakásba, kivéve, ha ezen egyénekről korábbi tartózkodási helyükön számlálólápot nem állítottak ki. Így például a december hó 31-én uton levőkről utazásuk közben a számlálólápot nem lévén kiállítható, ezek ott számlálódók meg, a hová megérkeznek, ugyanígy a december hó 31-én vagy január hó elején helyet változtató gazdasági és egyéb cselédek is rendszerint ott veendő számba, a hová költöznek, vagyis az új gazdánál. Minden ilyen egyének, a kik különös körülményeknél fogva 1900. évi december hó 31-iki tartózkodásuk helyén megszállhatók nem voltak, a mennyiben az új tartózkodási helyen a népszámlálásnak foganatosítása közben meg nem számlálattatának, valamint azok az egyének is, a kik noha tartózkodási helyüket nem változtatták, tévedésből, mulasztásból, vagy bármi okból a számlálásból kimaradtak s erről tudomással bírnak, legkésőbb 1901. évi január hó 10-éig a községi előjárásnál számlálólápot kitöltése végett jelentkeznük kötelesek.

Szállodákban, vendégházokban és egyéb szállást nyújtó helyeken megszálló vendégek az 1901. évi január hó 1-je és 10-ike közti egész időszakban megszámláltatás kötelezettsége alá esnek s e kötelezettségük teljesítéséért a szállodatulajdonos (vendégházadós stb.) is teljes felelősséggel tartozik.

A számlálólápot kitöltése.

A számlálólápot kitöltésére nézve, a mennyiben egyes kérdőpontok magyarázatra szorulnak, a számlálólápot kitöltésére vonatkozó utasítás irányadó. Azok a családfelek, (vagy helyetteseik) tehát, a kik a számlálólápotat személyesen töltik ki, ez utasítás megfelelő pontjait vegyék figyelembe, esetleg hagyják üresen azokat a kérdőpontokat, a melyekre nézve nincsenek egészen tisztában s a melyeket azután a számlálóbiztosnak a feladata lesz, a családfele (vagy helyettese) szóbeli bevallása alapján kitölteni.

Minden kérdőpontra a lehető legnagyobb pontossággal kell megfelelni. A születés évről vonatkozó kérdés a népszámlálásnak egyik legfontosabb kérdőpontja lévén, hogy e kérdésre is minél pontosabb adatok legyenek szereshetők, ha vannak a születés időpontját igazoló okmányok (keresztelő levél, házassági anyakönyvi kivonat, cselédkönyv, munkakönyv), vagy más megbízható feljegyzések (pl. imakönyv, biblia történet feljegyzések), ezeket idejében elő kell keresni, hogy a mikor a számlálóbiztos a lakásban megjelenik, kívánataira felmutathatók legyenek.

Ettől kezdve János nagyon kedvezett Puszinak, selyemvankosát rendben tartotta, ételbe a legjobb falatokat rakta, szóval most már nem igen volt Puszinak kolikája sem.

Úrnője örömmel tapasztalta, hogy Puszi sokkal jobban vonzódik Jánoshoz, mint annak előtte, amiért Jánosnak szolgálati bérért is emelte.

Akalmadtán előhozta János úrnőjének, miként hallotta, hogy a környéken tartózkodik egy ember, aki jó pénzért megtanítja az okos kutyákat beszélni is.

A grófnő kapott az ajánlaton s megparancsolta Jánosnak, hogy okvetlen keresse föl azt az embert s Pusztit vigye el hozzá.

Másnap utra kelt János Puszival együtt; feltalálta a mestert, megalkudott véle 300 forintban, hogy Puszi nyolc hét alatt beszélni fog.

Hazatérte után nagy örömmel szerzett János úrnőjének az eddig elért eredménnyel. Letelvé a kikötött határidő, a grófnő elküldötte Jánost Pusziért, kezébe adván a 300 forint tanítási díjat is azon feltétellel, hogy ha Puszi csakugyan beszél — kézbesítse a mesternek.

János elutazott barátjához, első dolga volt, hogy Pusztit vigye a falhoz, hogy többé nem is moccant. Egy százas barátja markába nyomott s indul hazafelé. Nagy busan köszöntött be úrnőjéhez.

No megjött János? Hát Puszi hol van, tud-e beszélni?

Tudott bizony méltóságos asszonyom, de nagy baj van.

Micsoda János?

Hát kérem alásan, amint a mester házához értem, Puszi elébem szaladt, azt kérdezte: Hogy van János? Jó napot János! Mit csinálnak otthon János? Jár-e még a méltóságos asszonyhoz egy titokban Vitéz báró ur János? Meg most se tudja azt a gróf ur János?

Erre én nagyon megijedtem. Gondoltam magamban, ha Puszi haza kerül s ilyeneket kezd a vendégek előtt is fecsegni, akkor nem jó világ lesz. Fölkaptam Pusztit, úgy befogtam a száját, hogy szegényke megfulladt.

A grófnő kegyes tekintetet vetett Jánosra s csak ennyit mondott: Okos ember maga János!

F. B.

nek. Ily okmányok hiányában a születési év a lelkiismeretesen bementett korév szerint a kor-számlálási táblázat segélyével jegyzendő be.

Büntető határozatok.

A ki a népszámlálás alkalmával tudva hamis vagy valótlan adatokat jegyez be a számlálólápra vagy a házgyűjtőbe, vagy szóbelileg hamis vagy valótlan adatokat vall be, vagy az adatszolgáltatást megtagadja: kihágást követ el és 100 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetetik. (1897. évi XXXV. t. c. 13. § a. — A kihágás ügyében a kir. járásbírók járnak el. (1897. évi XXXV. t. c. 16. § a.)

Ily kihágást követ el tehát az, a ki magát, vagy valamely hozzátartozóját a népszámlálás alól kivonja, vagy a számlálóbiztos bármilyen módon s akárcsak megtréfálási célból is félre vezetni igyekszik, a ki a rovatok kitöltését vagy a kivánt felvilágosítást megtagadja, a ki a községi előjáróság (városi hatóság) által népszámlálási ügyben megidézett, az idézésnek meg nem felel s mulasztását elfogadható módon indokolni nem tudja, az a gazdasági vagy egyéb cseléd vagy más egyén, a kinek biztos tudomása van arról, hogy meg nem számláltatott és a számlálás foganatosítása végett a községi előjárásnál (városi hatóságnál) 1901. évi január hó 10-ig jelentkezni elmulasztja, az a szállodás vagy szállóvendég, a ki a reá vonatkozó különös kötelezettséget nem teljesíti, stb.

A ki pedig a népszámlálás foganatosítását hamis hírek terjesztésével meghiúsítja, vagy ez által a felvételnél az előszabott időben való végrehajtását megakadályozza, az ebből származó károkat, úgy mint az esetleg szükségesé vált újabb felvételi és egyéb intézkedések költségeit viselni tartozik. (1897. évi XXXV. t. c. 14. §.)

Gazdasági munkáspénztár.

A gazdasági munkáspénztár ügyében a földművelésügyi miniszter a gazdasági tudósítókhoz a következő felhívást intézte: A törvényhozás az 1900. évi XVI. t. c. által a gazdasági munkás- és cseléd-pénztárt úgy alkotta meg, hogy az nemcsak a támogatásra szorult munkásnak, cselédnek lesz megsegítője, hanem szervezetében a munkaadó és munkások közös érdekében a társadalmi béke fenntartásának is erős tényezője lesz. Eppen ezért meg vagyok győződve, hogy mindenki, a ki ily intézmény jelentőségét mérlegelni képes, tehetése szerint készséggel is fog járulni ahhoz, hogy ezen új intézmény rendelkezésének megfelelően. A mennyiben pedig nemcsak anyagi érteke lesz annak, ha a gazdasági munkás általában az értelmiség adományaival támogatja a segélypénztárt, hanem oly erkölcsi jelentősége, mely a társadalmi fejlődés zavartalanul zajlását szempontjából igen-igen becses: sulyt kell helyeznem arra, hogy minél szélesebb körben nyilatkozzék meg a közönségnek ez új intézmény iránt való készséges jóakarata. Ismervén t. tudósító urak buzgalmat, melylyel mint gazdasági tudósító eddig is elismerésre méltó módon szives volt támogatásomra lenni, t. tudósító urhoz fordulok azzal a kéressel, hogy az ide mellekelt gyűjtőív felhasználásával sziveskedjék a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár részére adományokat gyűjteni. Annak a megemlékezésével, hogy a gazdasági egyesületeket, gazdaköröket, mezőgazdasági bizottságokat is felkértem arra, hogy az új intézménynek tagjai körében alapító tagokat gyűjtsenek, kerémet bizalommal ajánlom t. tudósító ur jóindulatába, remélvén, hogy t. tudósító ur a gazdasági munkás- és cselédsegélypénztár felvirágoztatására irányuló tevékenységében mindenkor szives lesz támogatni s ezáltal is azon lesz, hogy a gazdasági munkás általában az értelmiség minél fényesebb bizonyosságát adja az ember-szeretet jegyében alkotott intézmény iránti érdeklődésének. Kelt Budapesten, 1900. évi december hó 8. án. Darányi, s. k.

Közegészségügy államossítása. A belügy-miniszteriumban hetek óta serényen dolgoznak a közegészségügy államossítására vonatkozó javaslatok kidolgozásán. Széll Kálmán miniszterelnök, mint belügy-miniszter oly fontosnak tartja a közegészségügy államossítást, hogy ezt már most, a közigazgatás általános rendezése előtt meg akarja csinálni. Mint értesültünk, sikerült elvi megállapodásra jutni az egészségügyi állami közegeknek a municipális közigazgatás keretébe való beillesztése iránt. Ezen alapon aztán haladéktalanul megtörténhetik a közegészségügyi közigazgatás államossítása.

A hólapda-rendszer eltöltése. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter a következő rendeletet adta ki: Újabb időben tömegesen érkeznek Svájc-ból, még pedig különösen „Glücks Stern“, „A la montre suisse“ és „Providentia“ cégjelzést használó, cheaux-de-fonde óra- és ékszerkereskedőktől utánvétellel terbeli oly ajánlott nyomtatványküldemények, melyek iparcikknek az u. n. „hólapda“ vagy „lavina-rendszer“ útján való eladásra vonatkozó szelvényeket tartalmaznak. A „hólapda“ vagy „lavina-rendszer“ útján való árusítás általában abban áll, hogy a kereskedő vagy iparos bizonyos számú és meghatározott értékű szelvényből álló íveket vagy füzeteket bocsát ki, melyekben magát arra kötelezi, hogy a szelvényfüzet címzettjének, ha a füzetben lévő szelvényeket egyenként eladja azzal a kötelezettséggel, hogy a vevők új szelvényfüzetet is vesznek, a kikötött árúikat ingyen megküldi. Minthogy iparcikknek a fentismertett „hólapda“ vagy „lavina-rendszer“ útján való elárúsítása az 1884. évi XVII. t. c. 158. §-ban foglalt büntető batarozat alá eső kihágásnak minősített: az ily árusításra vonatkozó hirdetésményektől, szelvényektől vagy szelvényfüzetektől a postán való szállítás joga a magyar korona országainak területén megvonatott. Felhívom ennélfogva a kir. postai és táviradhatóságokat, hogy a „hólapda“ vagy „lavina-rendszer“ útján való árusításra vonatkozó hirdetésményeket és szelvényeket vagy szelvényfüzeteket tartalmazó (keresztkötes alatt vagy le nem zárt borítékban fölöt) nyomtatványküldeményeket ne vegyék föl, a gyűjtő-szekrényekben talált vagy máshonnan beérkezett ilyen

nyomtatványküldeményeket pedig ne küldjék tovább és ne is kézbesítsék, hanem következőképen kezeljék: a) A belföldön fölötött ily nyomtatványküldeményeket, valamint a külföldről eredők közül azokat, a melyek közönséges nyomtatványképen adtak föl, a kir. postai és táviradhatóságok foglalják le és esetről-esetre előjáró igazgatóságukhoz terjesztik föl, ellenben b) a külföldről ajánlott küldeményekként érkezett ily nyomtatványküldeményeket lássák el „prohibé“ (kilitva) megjegyzéssel és a fölötadás helyére küldjék vissza.

Színház.

A tartalékos férj.

Bohózat 3 felvonásban. Irta Guthi Soma és Rákosi Viktor. Színre került itt először esütőfőzőn, december 20-án.

A leghíresebb francia bohózatokkal kiállja a versenyt s a mellett azoknál sokkal tisztességesebb. A boldos helyzetek, kacagtató ötletek, sipulnusi viccek tarkabarkasága ez új bohózat, melynek vékony meseje, hogy Bukovics Menyhért (Berki) és veje Timár Zoltán, orvos (Lomnity) legyeskednek Breesán, táncmester (Vadász) szép fiatal felesége (Dulich M.) körül, míg Bukovicsné (Kantai T.) és leánya (Murányi J.) férjramekelt rajta csipik. A házi béke aztan nagy nehezen áll helyre. S Csillám Olivér, a tartalékos férj (Gyárfas), ki már már a tényleges szolgálatba lépett, megint csak visszakerült a tartalékba. Egészen sipulnusi alak Hólyag Tóni (Szalóki), a ki abból él, hogy fölpofoztatja magát s bántalmazójától bánatpénzt eszik ki.

Az előadás könnyed, gyors menetben pörgött le. Minden szereplő igen jól játszott, még Oszkár inas is (Sági) egészen dícséretesen töltötte be nagyobb szerepét. Közönség jelentékeny számmal.

R.

Mikádó.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerző Sullivan. Színre került pénteken, december 21-én. BEKEFI LAJOS jutalomjátékául.

Jeles tenoristánk nem a legszerencsésebben választotta meg jutalomjátékát Nagyon közependő szerepében (Nanki-Póó) nem igen volt alkalma kitűntetni magát. Mégis az eléggé feltáz szívesen tapsolt neki megjelenésekor, s az után is. Deák P. (a mikádó), Gyárfas (Kokó) és Szalóki (Pool-Bob) eleget, néha a kelletnél többet is, mókáztak. Pálfi N. (Jum Jum), Gyárfasné (Pitti-Seng) és Dulich M. (Bec-Bo) kedves alakok, szépen énekeltek, s tipegetek. Különösen ki kell emelni Kantai Terézt, a ki L. Perczel M. helyett Katisbát adta. Játéka mindenkor föltétlen elismerésben részesült, most meg biztos, szép énekeért kell dícsérni.

A rendezés ügyes, a díszletek igen szépek voltak.

R.

A koldusdiák.

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzőte Milöcker. Színre került szombaton, december 22-én.

Erősen leszállította az előadás színvonalát Pálfi Ninának és Deák Péternek berekedése, akiknek helyébe Lorándi és Lomnity „ugrott be“. Lorándi értelmében, biztos énektudással, de kevés hangnnyal játszott a szerelmes koldusdiákot; Lomnity (Ollendorf ezredes) nem neki való légkörben mozgott. Huckstätt Irén (Laura) és Bekefi (Janitzky) gyönyörűen énekeltek. Gy. Lónyai P. igen jól adta a pajkos Broniszlávát, ép ugy Kantai T. az éielmes grófnőt (Palmaticza), Dulich M. (Richthoffen hadapród) elragadóan csinolt. Ezek mellett is az előadást átlag közepesnek mondhatjuk. Nagyon föltűnő ily általánosan ismert darabnal, hogy több énekszám teljesen elmaradt.

Közönség közepes számmal volt jelen.

N.

Vasárnap, december 23-án délután leszállított helyárrakkal színre került **Az arany kakas**, énekes bohózat 3 felvonásban.

Vasárnap este három kis darab került színre *Szalóki Dezső* jutalomjátékául.

A masvilágon.

Vigjáték 2 felvonásban. Irta Szalay Frigyes.

Közönségünk jól ismeri a jeles fiatal szerző kedves darabját, mert már tavaly is nagy hatással adták nálunk. A jutalmazott s a többi szereplők mind teljes mértékben kiemelték a darab kiválóságait. Igen szép volt a színpad butorzata és díszítése, melyet a zombori iparosok árcsarnoka rendezett be.

Sikeres gyógyítás.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta Kálits Döme. A szerb eredetiből fordította Novákovits Izidor.

Kálits tanítóképzőintézeti tanárnak több jeles szín-művét adják a szerb színpadokon. E kis vigjátékának tárgya: Szirtes Pál, ügyvéd (Szalóki) feleségét, Piroskát (Murányi J.) hogyan gyógyítja ki anyósa (Kantai T.) segítségével a feltékenségből. A darab tetszett. Dícsérettel kell szólni Novákovits Izidor felső kereskedelmi iskolai tanár sikerült, magyaros fordításáról, illetőleg átdolgozásáról is.

Mindkét darabnak jelenlévő szerzőit a közönség lelkesen megtapsolta.

Barátságból.

Bohózat 1 felvonásban. Irta Taylor, fordította Csiky G.

Műkedvelőinktől is ismert jóízű angol bohózat pompás előadásban.

A színház gyér látogatottsága volt.

R.

A szultán.

Verő György szép zenéjű operetteje karácsony napján délután került színre leszállított helyárrakkal, gyér közönség jelenlétében.

Este *Arday Ida* bucsufelléptével:

Folt, a mely tisztit.

— Dráma 4 felvonásban. Irta: Echegaray. —

Nagyon dícséretes dolog, hogy jeles tragikáknak még egyszer alkalma nyílt, hogy kiváló tehetségét egészen neki való szerepben bemutathassa. Ugyis az egész évadban csak igen ritkán volt rá alkalma, a minek — egyebet nem keresve — az az oka, hogy közönségünk nem igen kedveli a komoly drámákat.

A minden rosszal gyanúsított, megvetett, földözött, kitalasztott, — s végül mégis diadalmaskodó Matildet Arday Ida kitűnően adta. Enriqueta szerepét Murányi Juliskától Dulich Mariska vette át. A szerep-csere nem

volt szerencsés. Dulich M. az ő természetes kedves naivságával sehoggy sem tudott méltó, gonosz ellenfelet lenni Arday Idának. A többi szereplők mind jól játszottak.

A rendezésben nem volt semmi jellemző. — Közönség gyéren.

R.

Szerdán, dec. 26-án ismét két előadás. Délután, leszállított helyárrakkal

Náni.

— Follinus Aurelnak, a Népszínház volt jeles tagjának jutalmazott népszínműve 3 felvonásban. —

Az előadásban inkább csak a bohózatos részek emelkedtek ki.

Este: **Lomnitz Béla** jutalomjátékú színré került

A mintaférfj.

— Vigjáték 3 felvonásban. Irta: Valabreque. —

A jutalomjáték egyszerűsége mind a színi művészetnek is volt: Lomnitz 20 éves színészi működésének ünneplése. Két évtized a „világot jelentő deszkák-on!“ — már magában is méltó az ünneplésre; de társulatunk e kiváló, közkedveltségű tagjának külön érdemei is vannak. Megnyerő külsejével, előkelő megjelenésével, behízelt hangjával, ügyes, gyakorlati játékával különösen az u. n. bonvivant szerepekben mindenkor kitűnő alakításokat mutatott be, általános derűtséget kelteve, elismerést aratva.

A zsúfolt ház hangos tapssal fogadta az ünnepeket és jutalmazottat, s tisztelői babérokörét nyújtották föl neki.

Az előadásról megint csak általánosságban szólunk: összesség, könnyed menetű, pompás volt. Minden szereplő igen jól játszott.

R.

Színházi hírek. Szombaton lesz az utolsó színházi előadás ebben a szezonban. Deák Péter jutalomjátékú előadása „Gésák“ kerületnek színe. Ezzel befejeződik az idei színházi évad, melynek hátránya az volt, hogy az előadások sorozatát igen gyors tempóban, tehát a publikumra nézve megerőltetőleg játszották le. Ez az oka annak, hogy a színház az idén is sokszor nem telt meg. Persze ezen a gyorsaságon Deák Péter igazgató sem segíthetett, mert őt szerződése 1901. január elsejével már Sopronhoz köti. A mi kifogásolni valót még találhatunk, az abból áll, hogy maga a műsor gondosan volt ugyan összeállítva, de a mi a Zomborban még elő nem adott darabok számát illeti, nem volt eléggé változatos. Ezek után azonban nem habozunk kijelenteni és a közönség nézetét is tolmácsolni, hogy az ideihez hasonló, jól szervezett társulat, mióta állandó színházunk van, városunkban nem volt. Ugy az ösztöndíjak, mint az egyes szereplők teljesen kielégítették a zombori közönség kényes művelését és nem egy előadás állott valóban művészi magasságon. Ily körülmények között a színházi évad mérlegét azzal zárhatjuk le, hogy Deák Péter és társulata a hozzájuk fűződő várakozásoknak megfelelelt, a közönség teljes elismerését vívták ki.

A soproniaknak ehhez a kiváló szintársulathoz csak gratulálni lehet.

Ujdonságok.

Isteniszteletek a századfordulón. A szent év berekesztése és az új század kezdetének alkalmából a hó 31-én és január 1-én a zombori római katolikus templomban a szent szertartások, illetve isteniszteletek a következő módon foglalkoznak meg: 1. Hefőn, dec. 31-én d. u. 5 órakor ünnepélyes hálaadás bonyolításával, szentbeszéddel, Lytánival és „Te Deum“ mal, mely alatt az összes harangok megszólalnak és egynegyed óráig hirdeti a foglalkozás és a szent évkönyv berekesztését. 2. Ugyancsak hétfőn, az éjféli órában, az összes harangok zugása egynegyed óráig tartó hírdetést fogja az új század kezdetét, mely alkalommal a legméltóságosabb Oltári Szentesség kitétele mellett éjféli mise fog mondani. 3. Újév reggel, január 1-én, d. e. 1/2 10 órakor magyar szentbeszéd, utána „Veni Sancte“ és Szentesség kitétele mellett ünnepélyes nagymise fog tartatni, melyre az összes kath. közönség szívesen meghívattatik.

Kinevezés. A kereskedelemügyi miniszter a m. kir. államépítészeti hivatalok személyzeti létszámában Kobut Henrik kir. mérnököt főmérnökévé nevezte ki. Kiváló szorgalommal, ritka szakértelemmel betöltött hivatalos pályát jól kiérdemelt kiutazása és kinevezése, mely társadalmunk minden körében, hol Kobut Henrik évek óta köztiszteletben áll, általános örömet kelte. A kinevezés hírére nagyszámú barátai és tisztelői ke-restek fel szerencsekívánataikkal, a melyekhez a magunk részéről is igaz szívvel járulunk.

Kinevezés. Az igazságügyminiszter Littyay Antal joggyakornokot, zombori földinket, a báni-hunyadi kir. járásbíró-sághoz aljegyzővé nevezte ki.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Manojló György, bács-keresztúri gör. kath. kántor-tanítót, a bács-keresztúri állami népiskolához rendes tanítóvá nevezte ki.

A kuruc világ. A zombori „Szabad Lyceum“ második előadása folyó hó 30-án délután 4 órakor lesz a városba nagyteremben. Ez alkalommal Kozma L. a zombori országgyűlési képviselő, közeletünk e kiváló illusztris alakja, a kitűnő szónok tart előadást a „Kuruc világ“-ról. A magyar szabadságszeretetének azon dicsőséges korszakáról fogunk előadást hallani, a mikor a magyarság szívvel és lélekkel gyűlt össze egy táborba, melynek zászlóján ott lebegett a szent jelszó: „Pro Patria et libertate“. Ugy az előadás tárgyának nagy jelentősége, mint az illusztris előadó köztiszteletben álló egyénisége, garancia arra nézve, hogy közönségünk ritka szellemi élvezetnek lesz osztályosa. A nagyrészt előadásra felhívjuk a közönség figyelmét.

Miniszteri közönet. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Mátyás, zentai lakosnak, a zentai főgymnásiumnál tett ösztöndíjalapítványáért köszönetét nyilvánította.

Kamarai tagok választása. A szegedi kereskedelmi és iparkamara megbízatása 1901. február 16-án lejárván, a központi bizottság az új tagok választását 1901. évi február hó 2. és 3. napjára tűzte ki.

Házi hangverseny. A zombori filharmonikusok társulata karácsony másodnapján a „Zenekola“ nagy-teremben házi hangversenyt rendezett. Előkelő, nagy számu közönség jelent meg a most teljesen szűknek bizonyult helyiségben és meglepetéssel, örömmel gyönyörködött a hangverseny előadott piéceiben. Előadásra került a következő műsor: 1. Schubert vonós öts. Op. 163 2 hegedű, brácsa, 2 gordonka. Csavojác János, Ribiczey Kálmán, Winter Antal, Henneberg Géza, Csavojác Ferenc. 2. Rubinstein A. Azra. Op. 32. ének zongorakísérettel. Késmárky Béla, Hammerstedt Vendel János. 3. Paganini Mózes fantáziája, hegedű, zongorával. Csavojác János és Csavojác Ferenc. 4. Mozart d. moll., zongora hangverseny. Hammerstedt Vendel János vonós zenekarral. — Mindegyik közreműködő a maga szakmájában jeleskedett és nagy hatást keltett. Különösen kivált azonban az ensembelből Késmárky Béla gyönyörű énekével, nekik illettett invencióval előadott remek éneke sokáig felejtethetlen lesz.

Fehér karácsony. Mikor pár nap előtt az utcákat fehér keményre fagyott kristályakkal hintette tele a zimankó, az emberek örövendve gondogatták: fehér karácsony lesz. De hamar elállt a hó előhírnöke és a vékony fehér lepel sárrá folyt széjjel. Azóta erősen tartott a hideg, elmaradt a köd, de a hó nem jelentkezett. Fekete karácsony lesz és fehér hervét, gondogatták az emberek szomorúan, mert feketén köszöntött be a karácsony este. Éjfel után azonban fordult egyet az időjárás kedve és mikorra az emberek kijöttek az éjféli miséről, kedvükre ázhattak, fázhattak a hóban és vajkálhattak lábukkal a puha, fehér takaróban. Az 1900. esztendő sok bajt hozott, sok karácsonyi örömet vett el, de egyet még sem tagadott meg: a fehér karácsony örömet.

Emlékünnepelely. A „Zombori Iparos Ifjak Önképzőköré“ karácsony másodnapján saját helyiségeiben a „Pokol“ vendéglőben egy éves alakulásának emlékére műkedvelői előadást rendezett. Serpentin és konfetti csata is volt. A szép számban megjelent közönség a legkedélyesebb hangulatban töltötte az estét. Az előadás Lakatos János zenekara által előadott nyitánnyal vette kezdetét, mely után Harpf László, a kör elnöke, mondott igen szép megnyitó beszédet. Weil Miksa, alelnök, nagy hatással egy prólógót adott elő; Ujkéry Antal népdalokat énekelte igen szépen; Kovalovszky Berta kisasszony Czuczor Gergely „A falusi kis lány Pesten“ c. költeményét szavalta igaz érzéssel. A „Modern menyország“ paródiában nevetették meg a közönséget Marossy Géza a szerző és Kovalovszky István az ügyes felolvasó. Czetti Vilmos igen gőrdülékeny verseket szavalta. Végül színe került Ivánfi Jenő „A nagyszágos asszony“ című 1 felvonásos vigjátéka. A szereplők derekasan állták meg helyüket. Ezután táncra perdtültek a mulatózók és vidám kedvvel jártak reggel.

Eljegyzés. Penez Agoston vármegyei tisztviselő eljegyzte Hauzer Gizella kisasszonyt, Hauzer Gergely bezdáni dunagőzbajózási állomásfő leányát Bezdanban.

Munkásjutalom. Lelkekemelő, szép ünnepelely színhelye volt a városbaza közgyűlési terme mult vasárnap délelőtt 11 órakor. Ugyanis a földmíveléstügyi miniszter Papp Ferenc zombori munkás, aki a Hauke családnál 20 és ezután a Rátai családnál 18 éven át beszülettel és szorgalommal szolgált, diszklevélel és 100 korona jutalomdíjjal tüntette ki. Ezek ünnepelely átadása folyt le a mondott időben. A városbaza nagy-teremét nagyszámú közönség töltötte meg. Ott volt a városi tisztakar teljes számban és a városi ipartestület küldöttség által volt képviselve. Hauke Imre polgármester emelkedett szellemű gyönyörű beszéddel üdvözölte a kiténtetett derék munkást és lelkes szavakkal buzdította a további beüestüles munkásságra. Utána beszéltek még Zsulyevits Ernő felső kereskedelmi iskolai igazgató az iparosok nevében és Kupuszarevits Lyubomir esperes szerb nyelven. A beszédek elhangzása után az ünnepelely lelkes hangulatban ért véget.

A zombori népszámlálás. A népszámlálási előmunkalátok városunkban be vanak fejezve. A városi tanácsban a népszámlálási előadóit tisztelt Lang Gyula városi szenátor tölti be, a kinek javaslata alapján a város bel- és külterülete 30 számláló kerületre osztott fel. Hauke Imre polgármester számláló biztosokkal kinevezte: Janch Ferenc, Kolozsvári Béla, Szántó Károly, Jung Ignác, Lévai Nándor, Petényi József, Sztolitsits Márton, Czinkler Gyula, Mátrai Zsigmond, Konyovits Pál, Koczkar Ernő, Schäffer Ferenc, Lugumerszky Mladen Tillinger Ferenc, Denk Emil, Ripetz János, Blagojevits János, Tomits Izidor, Csönits Velimir, Konyovits Pál, Purmann Géza, Bertalan Imre, Kolcsán János, Resch Ignác, Knöller Jakab, Zomboresevits György, Vuits György, Csupsits József, Pártos Samu, Lukits Félixet. Minden kerületben 1 számláló biztos fog működni. Felülvizsgálókká a polgármester kinevezte: Dekker Pál, Váler Nándor, Latinovits Szaniszló, Gyurisits György, Bikár Vazul, Veszelinovits Milorád, Heinecz Kálmán, Auth György, Duchon Béla, Szabó László, Bugarszky Miklós, Szalay Ferenc, Martinovits György, dr. Poppovits István, dr. Huber Józsefet. Minden egyes felülvizsgáló hatáskörébe két kerület tartozik. A népszámlálásról különben lapunk mai számában a „népszámlálás“ kiskatéja felírási cikkelyünkben kimerítően foglalkozunk és arra felhívjuk a nagy közönség figyelmét.

Pósa Lajos nassa. Országiszerte sok szívbeméző kívánságot fakaszt az a hír, hogy Pósa Lajos, a jeles költő, a magyar gyermekvilág kedves „Pósa bácsi“-ja, mesemondó dalosa tűzhelyet alapított: nőül vette Monoron Andrássy Lidát, özvegy Andrássy Nándorné leányát. Ki annyit énekel másoknak a családi élet boldogságáról, győngéd meleg szeretetéről, most itt áll előttünk a legszébb, legigazabb költeményével, valóra váltotta, a miről annyit álmodott, megrakta a maga tűzhelyét. Isten áldása lengjen felette!

Lakbelsőstály emelés. A bonvédelmi miniszter Baja városát a 8-ik lakbelsőstályból a 7-ik lakbelsőstályba léptette elő.

Eljegyzés. Csepella Tamás, adóhivatali tiszt, eljegyzte Mikovics Margit kisasszonyt Szabadkán.

Halálozás. Steininger Gyula, pénzügyi titkár, okleveles hajókapitány, 56 éves korában Budapesten elhunyt. Holttestét Bajára szállították és ott nagy részvét mellett temették el.

Beszűntetett iskola. O-Becséről írják lapunknak: Az ó-becsei községi iskolások a napokban tartott ülésén kimondotta, hogy a polgári leányiskolát beszünteti.

Gyászír. Popovits Mladen ó-sztpári m. kir. postamester, széles körben tisztelt derék polgár december hó 24-én délelőtt 9 órakor életének 52. évében elhunyt. Elhunytáról családjá a következő gyászjelentést adta ki: Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük rokonaink, barátaink és ismerőseinknek, hogy felejtethetetlen testvérünk, illetve unokabátyánk, sógorom és nagybátyánk Popovics Mladen m. kir. postamester december hó 24-én délelőtt 9 órakor, életének 52-ik évében, kinos szenvedés után jobbletre szenderült. A drága halott földi maradványai e hó 25-én délutáni 1/2 3 órakor fognak a szerb templomban beszentelteni, azután pedig a szerb temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás lebegett porai felett és örök legyen emléke közöttünk! Számos rokonok nevében: Popovics Miliszav, őcsce. Konyovics szül. Popovics Mária, testvére.

Eljegyzés. Klein Armin kereskedő eljegyzte Fuchs Paula kisasszonyt, Fuchs Pál zentai kereskedő leányát Zentán.

Műkedvelői előadás. A csantavéri ifjuság folyó hó 31-én Bagi Pál vendéglőjében műkedvelői előadást rendez jótékonycelra. Színré kerül: Jézus születése. Pasztorjáték 3 felvonásban. Irta: Bogó R. Rendező: Gáspár Dezső tanító. Karnagy: Gáspár Jenő kántor.

Pályázat ösztöndíjakra. A vallás- és közoktatásügyi miniszter az 1900—1901. tanévre a következő ösztöndíjakra hirdet pályázatot: 1. Az Adamovics-féle alapítványnál egy 200 és 2. A Latinovits-féle alapítványnál egy 300 koronás állomásra. Az előbbinél a rokonok részestűlenek elsőbségben, a Latinovits-féle ösztöndíjra pedig csak családbeli ifjak tarthatnak igényt. A születési, iskolai és vagyoni bizonyítvánnyal felszerelt kérvények az Adamovics-féle ösztöndíjra Bács-Bodrogh vármegyéhez, a Latinovits-féleért a Latinovits-család idősebbikéhez (Bács-Bodrogh vármegye utján) 1901. évi január hó 10-ig nyújtandók be.

Táncvigalom. A zentai önkéntes tűzoltó-egyesület 1901. évi január hó 5-én saját pénzútra javára az „Eugen“ szálló dísztermében zártkörű táncvigalmat rendez.

Az érsek hagyatéka. Kunszt József kalocsai és bácsi érsek egy 1859. év szeptember 22-éről kelt végrendeletében összes vagyonát jótékonycelra hagyta. 1865. évben meghalt s barninc esztendővel ezután az oldalrokonok a végrendeletet megtámadták. Előszőr őzv. Török Jánosné szül. Vasatko Franciska lépett föl a a végrendelet ellen. Azt vitatta, hogy őt, mint az elhunyt érsek testvérének leányát a hagyatéknak egyharmada illeti meg. A végrendelet érvényességét három rokon támadta meg. Az első kifogása az volt, hogy Kunszt érsek királyi jóváhagyás nélkül nem volt jogosítva rendelkezni, a második, hogy az összes jótékony intézményeket, melyek a hagyatékból osztozkodnak, az érsek életében alapították s végül a harmadik, hogy a végrendeletben eszve iwei nincsenek egymáshoz peesztelve. Ezek alapján kérte a végrendelet érvénytelenítését. Minthogy az összes hagyatékok 2,348.126 frt 46 krra becsüli, ennek egyharmadát, illetőleg hatodrészt, vagyis 391.354 frt 31 krt s ennek 1865. évtől járó kamatait követeli. Az egyharmadrész másik felére egy másik oldalági rokon Művész János esperes tart igényt. A kalocsai törvényszék ez évi február 17-én hozott ítéletével a keresetet visszautasította és elsőrendű felpezeret a költségek megfizetésére kötelezte. Felebbezés folytán fölkerült az ügy a kir. táblára, a mely az elsőbírósg ítéletét végzésileg megsemmisítette s a három pörnek egyesítését és egyittes elbirálását rendelte el.

Holtra verték. Nagy Ferenc, zentai tanyai lakos a napokban Csantavérről hazajövet, ittas állapotban betért egy utszeli kocsmába és itt ember szokásához híven, az ott borozókkal elkezdett kötekedni. A borozók egyike, Katona Vince, végre is megszokta a köztözködést és tizenhat társával együtt rátámadt Nagyra és addig ütötték, verték, míg csak félholtan össze nem esett. Az összevert ember másnap délég a kocsmbában fektött eszméletlenül és ekkor hozzátartozói hazaszállították. Életben maradásához nincs remény.

Tolvajok segítöje. Mult szombaton éjjel föl-zörgötték a zobnaticai vasuti őrház óré, hogy legyen szives, adjon közelet, hogy feltehessek a dísznót a kocsi-ra, mert lecsuszott róla és nem bírjak feltenni. Az őr szolgálatkészen közelet keresett és kiment, hogy segítsen a kocsira tenni a dísznót. A kocsmórtótnem vette észre, hogy az az ő tulajdona és felségitette a kocsi-ra tenni a saját dísznáját. A kocsi tulajdonosai megköszönték a szivességet és elhajtottak. Reggel tudta meg az ő, hogy a saját dísznáját segítette ellopni. A tetteseknek nem volt kötelük és midőn az óból a dísznót kiterelték, nem tudtak boldogulni. Ily agyafurt módon segítettek tehát magukon. A szegény őr elmondhatja, hogy ez se esett mindenkivel.

Hamis öt koronások. Bajáról írja tudósítók: A bajai rendőrség elfogta Hajdukovits Simont négy társával együtt, a kik öt koronások hamisítottak. A hamis pénz készítéséhez használt gépet és anyagot Hajdukovits lakásán megtalálta a rendőrség.

Uj helyi személy- és podgyász-díj-szabás. A magyar államvasutak igazgatóságának értesítése szerint 1901. év január 1-én uj helyi személy- és podgyász-díj-szabás lép életbe, melylyel az 1899. évi szeptember 1-től érvényes díj-szabás és annak ez év március 15-től érvényes I. pótléka érvényen kívül helyeztetik. Az uj díj-szabással a határozományok némely módosításán kívül azon újítás lép életbe, hogy az egy havi tanuló-bérléjgyek, melyek eddigleg csak bizonyos államok között adatnak ki, ezenül a magyar államvasutak összes szomszédos és 1. valamint, 2. távolági forgalmába tartozó viszonylatokban ki fognak adatni, míg ellenben a három hónapos tanuló bérléjgyek beszüntettetnek — A podgyász tekintetében a legtöbb esetben a közönség érdekében fekvő azon lényeges módosítás áll be, hogy a podgyászdíjak nem úgy mint jelenleg az egyes darabok, hanem a podgyász-összszűlya alapján, tehát tekintet nélkül a podgyászdarabok számára, számittatnak, olyképpen azonban, hogy mint legesekélyebb suly 50 klg. vétetik a számitás alapjául. Ugyanezen alkalommal a magyar államvasuti helyi személy- és podgyász-díj-szabása „Függelék“-hez II. sz. pótlék fog kiadatni, mely államasi névváltoztatásokat és helyesbítéseket tartalmaz. Az uj személy- és podgyász-díj-szabás valamint a Függelék II. pótléka a magyar államvasutak díj-szabáselárusító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz. a.) 1—1 koronáért kapható.

Pénzhamisítók. Bács Topolyáról írják lapunknak: Alig pár hete, hogy egy pénzhamisító bandát, kiknek tagjai Topolyáról kerültek ki, fogott el a csendőrség. Most újból egy másik pénzhamisító bandát fedezett fel a szabadkai rendőrség és ezen bandának is egyik tagja bács-topolyai, Kladek János kovács-mester. Az előbbi banda 20 filléreseket gyártott, emez már forint-sokat. A hamisítvány igen ügyes, úgy, hogy alig lehet fölismerni. A hamisítványok 1892. évbéli osztrák forint-sok, hogy a „fi“ betűk alatt egy kis forradás van, a köriratou a „t“ betű alacsonyabban fekszik s a hamisítvány kissé homályosabb fényű az eredetinel. A banda leleplezésére az vezetett, hogy a banda egyik tagja, Csajkás Mihályné szabadkai lakos hamis forintossal akart fizetni, de rajta csípték, házkutatást tartottak náluk s ez eredményes is volt s Csajkásékát letartóztatták, kik beismerő vallomást tettek s társukul megneveztek Vujkovicz Czuiu Gergelyt, ennél is házkutatást tartottak, s ez is beismerte bűnrészségét s megnevezte a banda főtagját Mikuska Félix vagyonos korcsmárost, kit — bár tagadashan volt — szinten letartóztatták. A gépet a mezőn elásva szintén megtalálták. A vizsgálat adatai arra engedtek következtetni, hogy a banda egyik tagja egy topolyai kovácsmester, ennek következtében Pertics alkaptany egy detektívvel kijött Topolyára s itt Tukaes Fabian szolgabíróval együtt házkutatást tartott Kladek-nél, a kutatás meglepő eredményre vezetett, mincké következtében Kladekot letartóztatták s Szabadkára kísérték. A vizsgálat erélyesen folyik, úgy Szabadkán mint Topolyán a banda többi eddig még le nem leplezett tagjai ellen.

Postai közlemény. A kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyének maganlevelezésének portómentessége. A „Kaiserin u. kön. Maria Theresia“, „Kaiserin Elisabeth“, „Aspera“ és „Zenta“ hadihajókból álló kelet-ázsiai hajórajhoz tartozó egyénekhez intézett s azoktól eredő nem ajánlott levelekre és levelezőlapokra portómentességet engedélyeznek. Az egyes levél súlya a 70 grammot meg nem haladhatja. A magyar korona országából eredő ily leveleken és levelezőlapokon a címzett nevét, szolgálati rangját, vagy szolgálati alkalmazását, valamint a hadi hajó nevét, melyhez tartozik, pontosan ki kell tenni, azonfelül a címoldalra „Tabori posta“ szót kell szembe-ötlenül feljegyezni. A posta- és táviradivatalok a náluk feladott ily leveleket és levelezőlapokat a budapesti központi posta- és táviradivatalhoz irányítják, mely a továbbításról megfelelően gondoskodik. — Budapestben, 1900. évi december hó 17-én. A miniszter megbízásából Szabó s. k., pt. főigazgató.

A „Vasárnapi Ujság“ december 23-i száma 27 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Karacsony“ (Linck Lajos és Goró Lajos rajzaival). — Költemények: „Kerelem a Jezuskához.“ Szabolcsa Mihálytól; „Az alkony“ Szalay Károlytól (képpel) — Regénytár: „Pomona uti levelek.“ Irta Stockton K. Frank (az angol kiadás eredeti illusztrációival). — „A komposzessor fák.“ Elbeszélés. Irta Mikszáth Kálmán (Hary Gyula rajzaival). — „Karacsonyra.“ Mikszáth Laszlótól. — „Karacsonyi legációban.“ Dr. Zavory Sándortól. — „A világ legkisebb vasútja.“ — „Dr. Farkas Laszló“ (képpel). — „Erzsébet királyné új arcképe“ (képpel: Bekes Gyula festménye után) — „Vörösmarty levelezéséből.“ (Eddig kiadatlan levelek.) — „A Múcsarnokból“ (képpel: „Lebujlott a rezgő nyárfa.“ — Márk Lajostól, „A völgyben“ Grünvald Bélától, „Csalamádegyűjtés“ Bihari Sándortól. — „Csillag-özön“ (képpel: A budapesti színházak művésznői, 39 arckép Strömsky műterméből.) — „A magyar művészet történetéből“ (képekkel Hegedűs Laszló, Keleti Gusztáv, Laszló Fülöp, Lotz Károly, Mészöly Geza és Muukacsy Laszló festményei után). — „A visszautasított Szalonja“ (képpel). — Irodalom és művészet, Közintézetek és egyletek, Sakkjáték, Képtalány, Egyveleg stb. rendes heti rovatok. — A Vasárnapi Ujság előfizetési ára negyedévre 4 kor., a „Politikai Ujdonságokkal“ együtt 6 kor. Megrendelhető a Franklin-társulat kiadóhivatalában. (Budapest IV. ker. Egyetem-utca 4.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“, a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 kor. 80 fillér.

Budapesti Napló. Az az újságíró-gárda, mely a maga erejéből minden vállalat mellesével a szerkesztőség saját tulajona gyanánt megadapította a Budapesti Naplót, mesés sikert ért el. A lelkes csapat a szabadelvű magyar közönségnek legkedveltebb újságszolgáltatója lett. Magával hozván fényes és jöhírű írói neveket, bámulatos szorgalommal és kitartással gyűjtve mindennap össze mindazt, ami a szerkesztőség, e lap szabadelvű és független politikájának, nemzeti érdekeinek és magas ízlésének minden huszonegy órában ismétlődő bizonyosságát adja: — a Budapesti Napló nemcsak keletkezésének történetében új és eredeti, de a közönség szimpatáinak gyors felköltesében is eddig nem látott példát mutat. És minden szán arra vall, hogy a Budapesti Napló megérdemli ezt a támogatást. A Budapesti Naplónak friss és megbízható értesülései, lelkes, temperamentumos, komoly, tartalmas, hatásukban valóságos szenzációs politikai cikkei, a melyek nyomtatékosan teszik a politikai sulyra döntő jelentőségű ujság véleményét, tárcarovatának magas irodalmi színvonala, gazdag informatív anyaga, kitünő értesülései, kimerítő, ötletes, változatos, eleven rovatái s mindenrendű közleményeinek változatossága és folytonos gyarapodó bősége: napról-napra csekélyen tanuskodnak arról, hogy a Budapesti Napló fényesen megfelel a legvérmesebb várakozásnak is. A Budapesti Napló szerkesztősége és olvasó-közönsége közt páratlanul meleg és szíves viszony fejlődött ki. Naponként jelentkezik ez a Szerkesztői üzenetek rovatában. A Budapesti Napló valóságos szenzációs meglepetést hoz előfizetőinek azzal a meglepetéssel, hogy kivétel nélkül valamennyiüket biztosítja a Mannheimi Biztosító Társaság magyarországi képviselősegenél baleset ellen, úgy az elhalálozás mint a rokkantság eseteire 2000 korona erejéig. A biztosítás egész költsége magára a lap fedez és úgy a Budapesti Napló régi előfizetői, mint az újonnan belépők jogervényes biztosítási kötvényt kapnak 2000 korona erejéig. Karácsonyra díszes és tartalmas naptárral kedveskedik a Budapesti Napló előfizetőinek. A képes naptár, amely hatalmas kötet, úgy a régi mint az újonnan belépő előfizetők megkapják. A Budapesti Napló szerkesztősége, amelynek belső tagjai: Vészi József, főszerkesztő, Braun Sándor, felelős szerkesztő, Abrányi Emil, Clair Vilmos, Cseri Gyula, Erős Gyula, Fái Béla, Goda Géza, Gergely István, Hajdu Miklós, Holló Márton, Horváth Elemér, Janovics Fál, Kabos Ede, dr. Kovács Jenő, Laeczó Andor, Lyka Károly, Márkus József, Molnár Ferenc, dr. Soltész Adolf, Sváb Tivadár, Thury Zoltán napról-napra egész erejét, egész lelkesedését, összes hírlapírói kvalitásait viszi a harcba. Huszszes szövetségese ebben a külső munkatársak díszes seregé. Ez a sereg a Budapesti Napló eddigi példátlan nagy sikerének és biztosítéka jóvendőjének. Olvasóink figyelmét újból is felhívjuk a Budapesti Napló-ra és ismételve legmelegebben ajánljuk ez ujságot. Olvasásra az újdonságok iránt érdeklődőknek és valóságos lelki épülésekre azoknak, akiknek a magyar hírlapirodalom magas színvonalában és magyar írók és újságírók hangszorgalmában kedvük telik.

Felelős szerkesztő:
Dr. BALOGHY ERNŐ.
köz- és váltó-ügyvéd.
Laptulajdonos és kiadó:
BITTERMANN NÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Halifax Mercur
és
Kondor korcsolya
gyári áron
ifj. Heindlhofer Róbertnél
Zomborban. *—3

Vasuti vendéglő bérbeadás.

A bács-bresztováci vasuti állomás közelében lévő újonnan épült szálloda és vendéglő 1901. évi április hó 24-től kezdődőleg 3 évi, vagy tetszés szerinti hosszabb időre kedvező feltételek mellett bérbeandó.

A vendéglő a következő helyiségekből áll: 3 vendég-, 1 háló-, 1 öltözőszoba, 2 étterem, 1 14 méter hosszú, 4 méter széles üvegezett folyosó, veranda, kert, fedett tekepálya, istálló 12 lóra, kocsiszin 10 fogatra, 1 jégverem, főző és füstölő konyha és kamara.

Bővebb felvilágosítást ad

Hermann Miklós
Bács-Bresztovác.

2—1

3954. szám.

kig. 1900.

Arlejtési hirdetmény.

Alulírott községi elüljáróság által ezennel közhírré tétetik, hogy Bács-Topolya községben a vágóhídi és piaci bérlet az 1901. évre előbbi 1500, utóbbi 600 korona kikiáltási ár mellett **ez évi december hó 31-én délelőtt 9 órakor** a község-ház tanácstermében a legtöbbet ígérőnek nyilvános árverésen haszonbérbe adatik. Bács-Topolyán, 1900. december 26.

Elüljáróság.

10194. sz.

kig. 1900.

Pályázat.

Kiszács községben leköszönés folytán üresedésben lévő segédjegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állással évi 800 korona fizetés és anyakönyvvezető-helyettesi tiszteletdíjből álló javadalmazás van egybekötve, ehhez járul még 12 ingyenes előfogat fuvar magánhasználatra 4 mértföld távolságon belül.

Pályázni kívánók minősítésüket és nyelvismeretüket igazoló okmányolt kérvényüket **1901. évi január hó 15-ig** nálam annál is inkább mutassák be, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem vehetem.

Magyar nyelven kívül a tót, esetleg szerb nyelv ismerete kívánatos.

Ujvidék, 1900. évi december hó 18-án.

Mihailovits,
főszolgabíró.

2—2

Gazdász

alkalmazást keres. Végezte az adai földmives iskolát; beszél magyarul, németül és szerbül. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad. 3—2

Kényelmes lakás.

Apolló-utcában (régii tisztii me-názsi) Galacz Vendel házában **3 szobás lakás** február hó 1-ével elköltözés miatt kiadó, de már két héttel előbb is üres lesz.

Ugyanott eladó 2 nagyon szép **aloé, olcsón.** 2—2

9736. sz.

1900.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye ujvidéki járás főszolgabírája Ó Futak községben leköszönés folytán üresedésbe jött kertészi állásra pályázatot hirdet.

Ezen állással előleges havi részletekben fizetendő évi 400 korona készpénzfizetés, szabad lakás, a gyümölcsfák és csemeték eladásából keletkező tiszta jövedelem 10%-a és 200 öf kert haszonélvezete van egybekötve.

Felhívtnak tehát mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, miszerint eddigi alkalmazásukról szóló kellőleg felszerelt kérvényüket **jövő év január hó 10-ig** nálam annál is inkább nyújtsák be, mert később beérkező kérvények figyelembe nem fognak vétetni.

Ujvidék, 1900. évi december hó 17-én.

Mihailovits,
főszolgabíró.

3—2

Bács-Bodrogh vármegye alispánjától.

51887. sz.

alisp. 1900.

Pályázati hirdetmény.

A vezetésemre bizott vármegye központjában nyugdíjazás következtében megüritült és évi 528 korona fizetés, 60 korona lakpénz, 40 korona csizma pénz és természetben ruházattal javadalmazott központi örálói állásra ezennel pályázatot nyitok és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1873. évi II. t. c. 12. §-ában és ugyanezen törvényeikk 17. §-ának c) pontjában körülírt követelményeknek megfelelően felszerelt kérvényeiket **1901. évi február hó 15-ig** hozzám annál is inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

A természetbeni ruházat áll: évente 1 sapka, 1 atilla, 2 két nadrág, 1 vörös mellény, 1 teljes kanavász nyári ruha, valamint 3 évente egy báránybéléses mente és 4 évente egy köppen.

Zombor, 1900 évi december hó 15-én.

Karácson Gyula s. k.,
alispán.

3—2

BITTERMANN NÁNDOR és FIA

KÖNYV- ÉS KÖNYVOMDAI INTÉZETE
ZOMBORBAN
A VÁRMEGYE PALOTÁJÁBAN.

itt megrendelhetők:

- Váltók.
- Gyászlapok.
- Számlák.
- Levélfek.
- Névjegyek.
- Eljegyzési és esketési kártyák.
- Sima- és dombornyomatú monogrammok.

Közégi nyomtatványokból nagy rakítás.

Papir- és írószerek a bevásárlási áron.

Könyvkötőmunkák elfogadtatnak és a kiállítási áron szállítatnak.

Községeknek három havi hitel.

itt megrendelhetők:

- Hírlapok.
- Művek.
- Naptárak.
- Táblázatok.
- Falragaszok.
- Körlevelek.
- Tánevigalmai meghívók.
- Táncrendek.
- Étlapok.

A „BÁCSKA“ kiadóhivatala.

Telefon szám: 18.

Telefon szám: 18.